Zaaknummer: 4921-2025
Documentnummer: 4921-2025:849204

Raadsinformatiebrief

Onderwerp
Raadsinformatiebrief stand van zaken duurzaamheidsagenda 2024

Datum
11 februari 2025

Toelichting
In december 2019 stelde de raad de Laarbeekse duurzaamheidsagenda vast. Via de periodieke rapportage over de stand van de duurzaamheidsagenda informeren we de raad en stellen we u in de gelegenheid om waar nodig bij te sturen en/of te prioriteren.

Interactie met de gemeenteraad
Bij vaststelling van de duurzaamheidsagenda is afgesproken dat naast de rapportages via de reguliere planning en control cyclus (kadernota, begroting, tussenrapportages, jaarrekening) óók 'terugkoppelmomenten' met de raad georganiseerd worden. Daarin wordt de stand van zaken met betrekking tot de duurzaamheidsagenda toegelicht en doorgesproken. Tijdens die 'terugkoppelmomenten' kan ook worden ingegaan op nieuwe kansen en ontwikkelingen, kunnen eventuele knelpunten worden benoemd en eventuele keuzeopties worden besproken. Op die manier kan de raad wat meer in positie gebracht worden om te sturen en te prioriteren. Via deze RIB informeren wij u over de stand van zaken, de in 2024 behaalde resultaten en de onderwerpen/projecten waar we in 2025 mee aan de slag zijn of gaan.

Stand van zaken duurzaamheidsagenda
In de bijlage treft u de duurzaamheidsagenda aan die de raad heeft vastgesteld. Daarbij is een extra kolom 'stand van zaken/resultaat' toegevoegd. Hierin leest u wat er in 2024 gedaan is en waar we in 2025 onze focus op hebben. De agenda is destijds verdeeld in zes thema's: duurzaam wonen, duurzame leefomgeving, duurzaam ondernemen, duurzaam grondstoffengebruik, duurzame energie, en duurzame gemeentelijke organisatie. Zoals ook bij vaststelling van de duurzaamheidsagenda is gebeurd, zijn de activiteiten per thema onderverdeeld in drie categorieën:

1. activiteiten die we al doen en willen blijven doen;
2. activiteiten die we op korte termijn (in 2025) willen gaan opstarten;
3. activiteiten voor de langere termijn.

Sinds de vaststelling van de duurzaamheidsagenda in 2019 zijn de meeste actiepunten uit de duurzaamheidsagenda opgepakt. Dat betekent dat er inmiddels niet veel activiteiten in de categorieën 2 en 3 meer op de duurzaamheidsagenda staan. Deze projecten zijn uitgevoerd of inmiddels onderdeel geworden van de reguliere werkzaamheden. Geleidelijk aan is daarbij de focus wat meer verlegd van beleid/strategie naar acties en projecten die directe impact hebben voor onze inwoners. Van een aantal acties/projecten wordt voorgesteld om ze te schrappen omdat er al 5 jaar op rij geen capaciteit voor is of geen prioriteit aan gegeven wordt.

Overzicht resultaten 2024

Het afgelopen jaar hebben we veel activiteiten kunnen doen en resultaten kunnen boeken. Een paar in het oog springende activiteiten en resultaten zijn:

- **Duurzaam wonen:** met Duurzaam Wonen Laarbeek hebben we inmiddels een intensieve samenwerking. Zij functioneren als ons energieloket, gaan op huisbezoek en geven energieadviezen. Sinds 2024 is er een klusteam van vrijwilligers actief dat helpt bij het aanbrengen van energiebesparende maatregelen in huis. Inmiddels hebben zo'n 400 mensen meegedaan aan de witgoed-actie waarbij minima een energiebesparend apparaat krijgen om de energielasten te verlagen. Deze actie loopt ook in 2025 nog door. Ook is het regionale project De Groene Zone Isoleren van start gegaan. En tenslotte is er in 2024 veel aandacht besteed aan het verbeteren van onze informatievoorziening via de website, de Mooilaarbeekkrant, de social media en het maken van informatieboekjes.
- **Duurzame leefomgeving:** er is volop gewerkt aan de realisatie van het nieuwe natuurgebied 'Het Gulden Land'. Dit project wordt in 2025 opgeleverd. Daarnaast is de omgevingsvergunning verleend voor het beekherstel-project langs de Aa, de Boerdonkse Aa en de Snelle Loop. Uitvoering volgt in 2025. Door de aanleg van nieuw bos aan de Laarweg, in de Boerdonkse Kampen en in het Gulden Land wordt de doelstelling van 5 ha nieuw bos in 2025 volledig gerealiseerd. Naast ongeveer 4,5 hectare bloemrijke akkerranden is ook voor ongeveer 7,5 ha bloemzaad uitgedeeld. Dit komt Laarbeek-breed de biodiversiteit ten goede. In 2024 is ook onze nieuwe groencoach gestart en diverse inwoners(groepen) weten hem inmiddels te vinden met mooie initiatieven voor het vergroenen van de leefomgeving.
- **Duurzaam ondernemen:** dit thema is minder intensief opgepakt, maar we werken samen met Parkmanagement en het Innovatiehuis aan het organiseren van activiteiten voor ondernemers. Inmiddels komt er ook meer urgentie bij ondernemers en wordt nagedacht over energiehubs en het gebruik maken van elkaars reststromen. Vanuit de MRE is een project opgestart voor verduurzaming van bedrijventerreinen waar Laarbeek ook aan meedoet.
- **Duurzaam grondstoffengebruik:** we werken samen tegen zwerfvuil met Laarbeek Schoon en geven voorlichting over het scheiden van afval. De gemeenschappelijke regeling Blink wordt herzien (ontvlechting PreZero) en er is een besluit genomen over renovatie van de milieustraat die in 2025 gestalte krijgt.
- **Duurzame energie:** de vergunningen voor de vijf zonneparken zijn inmiddels allemaal onherroepelijk. Een tweetal zonneparken is operationeel en beiden doen afdracht aan het omgevingsfonds. Met dit fonds ondersteunen we nieuwe duurzame initiatieven. Het project SIE-2 is van Mariahout verbreed naar heel Laarbeek en richt zich nu vooral op energiebesparing. We organiseren in dat kader wijkacties en energiebespaarcafés. Het ontwikkelonderzoek voor het project Gulden Energie is nagenoeg gereed, waarna er keuzes kunnen worden gemaakt in het op te stellen warmteplan.
- **Duurzame gemeentelijke organisatie:** de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed is voortvarend opgepakt. Het gemeentehuis is verduurzaamd en van het gas af. Voor 2025 staan andere gemeentelijke gebouwen op de planning voor een flinke verduurzamingsslag.

Actualisatie duurzaamheidsagenda

In 2024 zijn we gestart met een actualisatie van de duurzaamheidsagenda. We maken daarbij nadrukkelijker een doorkijk naar het Klimaatakkoord en wat er met betrekking tot de uitvoering hiervan allemaal van onze gemeente verwacht wordt. We ontvangen daarvoor ook extra Rijksmiddelen (CDOKE) voor ambtelijke- of inhuurcapaciteit. In de geactualiseerde duurzaamheidsagenda brengen we capaciteit, kosten en ambities opnieuw met elkaar in balans. We kiezen daarbij voor een andere indeling van onze duurzaamheidsagenda. Die gaan we langs drie thematische pijlers vormgeven:

Energie en warmte

- Warmtetransitie
- Energiearmoede
- Energiebesparing
- Energietransitie strategisch, inclusief regionaal (RES MRE, Peel)
- Netcongestie en verzwaren elektriciteitsnetwerk (Enexis, TenneT)
- Grootschalige energieopwek (zon en wind)
- Verduurzaming woningen (isoleren)
- Verduurzaming maatschappelijk vastgoed
- Energievoorziening bedrijventerreinen (energy-hubs)

Leefomgeving

- Natuur en landschap
- Klimaatadaptatie
- Biodiversiteit
- Verduurzaming mobiliteit
- Openbare laadpalen
- Schone lucht, geluid, trilling
- Schoon water, schone bodem
- Vergroening woongebieden en bedrijventerreinen

Afval en grondstoffen

- Afval en grondstoffen
- Milieustraat
- Circulaire economie
- Tegengaan verspilling
- Stimuleren toepassing biobased (bouw)materialen
- Duurzaam inkopen door gemeente
- Toepassing duurzame materialen in projecten BOR

In elke pijler maken we vervolgens het onderscheid tussen reguliere werkzaamheden en projectmatige werkzaamheden (verdeeld in teamprojecten, team overstijgende projecten en projecten gericht op het opstellen van beleid/strategie). De reguliere werkzaamheden borgen we structureel, de projectmatige werkzaamheden worden geprioriteerd en opgepakt binnen de beschikbare kaders en middelen. Met het prioriteren wordt ook duidelijk welke projecten iets langer moeten wachten; niet omdat ze niet belangrijk zijn, maar omdat we niet alles tegelijk kunnen doen. Vanzelfsprekend blijven wij uw raad (jaarlijks) in positie brengen om waar nodig mee te prioriteren en eventueel bij te sturen op de keuzes die ons college voorstelt. Daarbij focussen we voortaan minder op de reguliere werkzaamheden en meer op de projecten en beleidsmatige en strategische keuzes.

Bijlagen

- Stand van zaken duurzaamheidsagenda 2024 voor RIB

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

L.A.G.P. van der Aa